

Stockholm 2020-09-14

Infrastrukturdepartementet

Remissvar på Energimarknadsinspektionens promemoria Lokaliseringssignaler i elnätstariffer
(Diarienummer I2020/1387/E)

Branschorganisationen Oberoende Elhandlare (OE) lämnar härmed sina synpunkter på den aktuella promemorian från Energimarknadsinspektionen (Ei).

Den ökande andelen av väderberoende elproduktion tillsammans med den påtagliga risken för effektbrist i vissa nät, understryker behovet av att på ett effektivt sätt befrämja en ökad effektivitet av användningen av befintliga nät för att undvika onödiga investeringar. Detta kräver att man på olika sätt stimulerar en ökad flexibilitet i elanvändning och nätutnyttjande. Det innebär att man bör skapa förutsättningar för effektiva marknader för flexibilitetsresurser i form av anpassning av elanvändning och nätutnyttjande till tillgänglig nätkapacitet och batterikapacitet för lagring av el för att kunna flytta belastnings- och produktionstoppar i tiden.

Vi är därför positiva till att Ei tagit upp frågan hur nättarifferna kan utformas så att effektivitet i nätanvändningen ökar, men är tveksamma till relevansen av de framförda förslagen. Vi menar att erforderliga effektivitetsfrämjande förändringar av tariffer rimligtvis bör kunna göras inom ramen för gällande lagstiftning.

När det gäller mer påtagliga flaskhalsar i näten så finns de ofta i överliggande nät, huvudsakligen i transmissionsnätet, där dessa kapacitetsbegränsningarna på sikt måste lösas genom investeringar. I väntan på att dessa investeringar genomförs med ofta långa ledtider är det angeläget att det är prissignaler som återspeglar kapacitetsbristerna i nätet och skillnaden mellan olika prisområden.

Tarifferna för transmissionsnätet är visserligen inte avståndsberoende, men väl differentierad med hänsyn till de skilda förutsättningarna i de olika uttagpunkterna. Dessa prissignaler kan samverka med och förstärkas av skillnaderna i spotmarknadspriser i olika prisområden. På denna nivå finns det uppenbarligen redan fungerande prissignaler.

Skillnader i tariffen på transmissionsnätet ska avspeglas i regionnätstariifferna. Detta förs sedan vidare till lokalnäten genom deras kostnader till regionnäten.

När det gäller region- och lokalnäten menar OE att det knappast är en differentierad prissättning mellan olika delar av ett nät som behövs för att öka effektiviteten i nätanvändningen eller för att stimulera efterfrågeflexibiliteten.

När det gäller lokalnäten tror vi inte att en differentiering av nättariffen mellan olika delar av ett nät som är relevant för att öka effektiviteten i nätanvändningen eller för att stimulera en ökad efterfrågeflexibilitet. Det är i stället frågan om nättariifferna måste variera över tiden för att påverka elanvändning och belastning av nätet. OE menar att nättariifferna bör baseras på timvis mätningar och avräkning och ska reflektera efterfrågeförhållanden och belastning på det berörda elnätet.

OE menar att dynamiska elnätstariiffer, som vi tolkar som timvisa elnätstariiffer, tillsammans med övergången till timvis mätning för alla, är de två viktigaste förutsättningarna för ökad flexibilitet. Då etableras en infrastruktur för att aktörer ska kunna driva utvecklingen genom att ta fram avtal som innehåller incitament för ökad efterfrågeflexibilitet. OE:s syn är att ökad efterfrågeflexibilitet skapas genom att kunderna genom smarta hem applikationer automatiskt styr sin elförbrukning efter de prissignaler som elhandelspriset och nätavgifter på timbasis lägger grunden för.

OE menar att det är viktigt att tarifferna speglar effektuttagget, men att de nuvarande effekttariifferna bör ersättas av nättariiffer baserade på timmätta värden. Det innebär att tarifferna ska vara dynamiska och utformas per timme efter elnätets belastning.

Vi föreslår att man etablerar en ny standard med timvisa nätavgifter i stället för effekttariiffer. De uppgifter som nätbolagen skall lämna till elhandelsbolagen som underlag för en gemensam faktura i kundcentrisk elmarknad består av en fast del och en kWh del per anläggning. Nuläget i Sverige är att det är väldigt många olika typer av nättariiffer och att behovet av olika typer av effekttariiffer kommer att öka i framtiden. Vi menar därför att det viktigt att man väljer en flexibel lösning som medför så små förändringar som möjligt i förhållande till nuvarande ordning och som tål framtida förändringar utan att hela systemet måste ersättas med ett nytt. Av detta skäl föreslår vi att man väljer en hög upplösning på informationen, d.v.s. att nättariiffens rörliga del utformas som timpriser.

Timvisa nätavgifter istället för effekttariiffer kommer underlätta för att öka kundernas efterfrågeelasticitet och därmed övergången till smarta hem och smarta nät. Det kommer även att kraftigt förenkla informationshanteringen då samma timvärden som används för elhandel också används för nätavgiften. Det blir även en modell för nätavgifter som används i hela Sverige, vilket kommer att göra det enklare för kunderna.

Vi menar att det är viktigt att nättariifferna standardiseras på något sätt så att det skapas en enhetlig struktur på den svenska elmarknaden. Annars riskerar man att försvåra för smarta hem utvecklingen.

En standardisering är även viktig för övergången till elhandlarcentrisk modell där elhandlarna hanterar nätavgiften och kommer kunna ta fram elavtal som ger incitament för ökad efterfrågefleksibilitet.

För Oberoende Elhandlare

Eva Edlund Lendic

Bo Lindörn